

Победу на првим демократским изборима у Тунису после 23 године однели су припадници дуго забрањеног исламског покрета Енахда. Да ли секуларни грађани сада треба да се боје успостављања божје државе?

Још и пре него што су званично објављени резултати избора, исламисти странке Енахда прогласили су се за победнике. Иако се још не зна колико су тачно гласова добили, они ће свакако бити најјача уставотворна група. Њима треба додати и мандате независних исламиста.

Рашид Гануши, председник Енахде, има разлога за задовољство: „Арапско пролеће поново је оживело. Не у деструктивном смислу, да би био свргнут диктатор, већ конструктивно, јер успостављамо нови демократски систем.“

Но, ови избори нису само победа за Енахду, већ и за демократију: протекли су без већих проблема, били су добро организовани, слободни и фер - што су потврдили и међународни посматрачи. Готово 90 процената од 4,1 милиона регистрованих бирача изашло је на гласање, како преноси шеф посматрачке мисије ЕУ, Михаел Галер.

„Био је то леп догађај. Видели смо људе који су понекад и сатима стајали у реду. Разговарали смо са њима, и они су били срећни. Већина њих је сада први пут изашла на изборе и пре тога никада није гласала на лажним изборима Бена Алија. Због тога је ово добар дан за Тунис“, каже Галер.

Тунис - земља у којој је почело Арапско пролеће - многим људима су још увек у живом сећању слике радосних демонстраната по одласку диктатора Бена Алија из земље. И сада, девет месеци касније, на изборима у тој држави на власт долази исламистичка странка? Њена победа није тако велико изненађење као што многимга можда изгледа.

После 23 године полицијске државе, репресије и корупције, многи Тунишани траже сигурност и морал - баш оно што су за време предизборне кампање бирачи очигледно видели као одлике Енахде. Та странка је за време старог режима била годинама забрањена, њени чланови су били у затвору или у егзилу. Баш као и шеф странке Гануши.

Када је реч о Енахди, људи су сигурни да ту неће затећи припаднике старог режима са новом етикетом, како каже Елизабет Брауне из фондације „Фридрих Еберт“: „То им даје имиџ неискварености, види се да нису контаминирани овим тотално дискредитованим политичким системом.“

Да ли ће Тунис и поред демократских избора постати теократска држава? Многи стручњаци сматрају да - неће. Велики број грађана је ипак гласао и за странке које немају верску позадину. С друге стране, Гануши је стално наглашавао да ће Енахда да се креће либералним курсем када је реч о битним питањима. Тако је већ најавио да жене неће бити ни под каквом присилом када је реч о одевању, као што неће бити ни забране алкохола.

Гануши позиције своје странке радо пореди са ставовима умерених исламиста странке АКП турског премијера Ердогана. Многи бирачи су се определили за Енахду зато што им изгледа аутентично и блиско народу. Та странка очигледно има новца и добро је организована.

„Борба против неправедног режима Бена Алија и незадовољство социоекономским условима - Енахда ту није имала никакву улогу, али је улетела у вакуум који је постојао пре свега у сеоским срединама и да тамо придобије бираче“, каже Елизабет Брауне.

Исламисти Енахде обећали су Тунису оживљавање посрнуле привреде, у коју, наравно, спада и туризам. Земља не сме себи да дозволи да отера инвеститори и туристе. И поред тога, Енахда је велики покрет - ту постоје и струје које су конзервативније од садашњег вођства. Има индиција да у оквору страначке базе постоје радикалне струје.

Али, о будућности земље Енахда неће моћи да одлучује сама. Нови уставотворни парламент ће имати 217 седишта. Он би требало да одреди састав прелазне владе, да поради на уставу и да утре пут за одржавање регуларних председничких и парламентарних избора следеће године. Енахда ће, осим тога, морати да потражи и неког коалиционог партнера из редова секуларних странака, јер ипак нема подршку већине Тунишана. Разговори о томе су почели.

(Дојче веле)